

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАТЕСЬ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial Library City

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

ПК Х.

Ч. 26 (1079).

ВІВТОРОК, 6. БЕРЕЗНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, MARCH 6th, 1928.

No. 26 (1079).

VOL. X.

ЄГИПЕТ ВІДКИНУВ ПРОПОНОВАНИЙ ДОГОВІР З БРИТАНІЄЮ.

Переговори розбилися через те, що Британія хоче далі задержати контролю над Суецьким каналом. — Це означало би задержання британської армії в Єгипті, що єгипетський уряд уважав незгідним з незалежністю Єгипту. — Такий стан означав би також визнання британської окупації.

КАІРО, Єгипет, 3. березня. — Єгипет відкинув новий англо-єгипетський договір, запропонований Великою Британією, проти котрого було велике невдоволення загалу.

Прем'єр Сарват Паша повідомив вчора лорда Лойда, британського високого комісара в Єгипті, про рішення уряду. Представник американської пресової агенції довідався від високопоставлених осіб, що проект договору був такий:

- 1) Єгипет має бути допущений негайно до Ліги Націй.
- 2) Британська армія має залишитися в Єгипті через 10 років, після чого, якщо не прийде до угоди відносно неї, питання її залишення в Єгипті має бути остаточно розв'язано.
- 3) Британія буде підтримувати домагання Єгипту щодо скасування спеціальних прав, призначених чужинцям.
- 4) Британський високий комісар у Єгипті стане амбасадором, однак він має бути першим серед закордонних представників.
- 5) Якщо в єгипетській армії потрібно буде чужинських офіцерів, вони мають бути британськими.

6) Британські поліцейні урядники і британські дорадники європейського департаменту публічного безпеченства мають залишитися.

7) Єгипет не має заключувати договори з іншими державами без згоди й одобрення Британії.

8) Політичне становище Султану має залишитися незмінним, але мають бути відкриті двері для дальшої дискусії в інтересі єгипетських аспірацій.

ЛОНДОН, 3. березня. — Старання поладати єгипетське питання в користь Британії через заключення британсько-єгипетського договору знову зійшли на ніщо.

Переговори розбилися через те, що Британія хоче далі задержати контролю над Суецьким каналом протягом 10 років. Це означало би задержання британської армії в Єгипті, що єгипетський уряд уважав незгідним з незалежністю Єгипту. — Такий стан означав би також визнання британської окупації.

ЗАЛІЗНИЦІ КАНАДИ ВБИЛИ ЗА РІК 353 ОСІБ.

ОТТАВА, 2. березня. — Чарлс А. Довнін, міністер залізниць і каналів, представив у парламенті річний звіт домінуючої залізничної ради, який виказує, що протягом 1927 року на канадських залізницях було 2,862 нещасливих випадків, під час котрих 353 осіб було убитих і 3,091 ранених.

Зі всіх убитих 13 було пасажирів, 101 робітників на залізницях, а 239 інших.

В НОВІЙ ШКОПІ ЗНЕСЕНО ЗАКОНОДАВЧУ РАДУ.

ГАЛФАКС, Н. С., 2. березня. — Заступник губернатора підписав сьогодні 39 законопроектів, з котрих першим був законопроект про скасування законодавчої ради, себто вищої палати парламенту Нової Шкопії. Законопроект цей був нещодавно ухвалений у парламенті.

В КОПАЛЬНІ МІДИ ЗГІНУЛО ТРОХ МАЙНЕРІВ.

БЮТ, Монтана, 2. березня. — В копальні міді Беджер Сейт вивбух вчора рано вогонь, наслідком чого троє майнерів утратили життя.

БІЙКА В ЮГОСЛАВСЬКІМ ПАРЛАМЕНТІ.

БІЛГОРОД, Югославія, 2. березня. — Вже другий день за порядком закрито сьогодні югославський парламент через бучу, вчинену послами. Селянський посол Коканович напав на заступника комісара поліції, який хотів розборонити посла, що билася в колоарах.

ЗРЕОРГАНІЗОВАНА ФРАНЦУЗЬКА АРМІЯ.

ПАРИЖ, 29. лютого. — Після реорганізаційного проекту французька армія буде виглядати в числах так: 240,000 жовнірів буде давати сама Франція, 95,000 Північна Африка, а 84,000 колишній. Всі ті жовніри будуть служити один рік. Крім того буде на літні 106,000 офіцерів і жовнірів, що будуть обов'язані до 7-літньої служби. Підчас миру армія буде мати 523,769 людей.

ДОКОВІ РОБІТНИКИ В ПЕРУ НА СТРАЙКУ.

КАДІЯ, Перу, 2. березня. — Багато докових робітників страйкують сьогодні на знак протесту проти арештування кількох їхніх провідників, що виступали проти розпорядку, який змінював години праці. Жандарми стережуть страйколомів, що остали при праці.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕТНОГРАФІ ЗА МЕЖАМИ У.С.Р.

Українка звернулася до етнографічної комісії УАН з проханням розробити питання та надіслати до неї свої міркування про етнографічні та фольклорні дослідження Українців, що перебувають поза межами Української Соціалістичної Радянської Республіки. Комісія має також з'ясувати можливість наукової допомоги установам, що провадять зі зв'язками У.С.Р. такі дослідження.

СТРАЧЕНО 11 БАНДИТІВ.

МІСТО МЕКСИКО, 28. лютого. — Поліція стратила сьогодні 11 бандитів, з котрих один був перше поліцаєм.

СІНКЛЕР ДАВ РЕСПУБЛІКАНСЬКІЙ ПАРТІЇ \$260,000.

ВАШІНГТОН, 2. березня. — Перед сенатським комітетом, що розслідує нафтові надумання, станув ще раз на зізнання Вид Гейза, голова республіканського комітету під час останніх президентських виборів, та заявив, що нафтар Синклер, обжалований тепер за підкупства урядників, подарував на республіканський виборчий фонд 260,000 доларів. Свідок далі зізнав, що він подав був давніше жертви Синклера неправдиво. Гейз сказав також, що Синклер дав йому "бондів свободи" на 260,000 доларів, але комітет партії звернув йому 100,000 доларів.

ПОВСТАНЦІ САНДИНА УБИЛИ 5 АМЕРИКАНЦІВ.

МАНАГВА, 29. лютого. — Офіційно оповіщено сьогодні, що повстанці генерала Сандина убили п'ятьох американських моряків в в'єтнамському морі, одного з них тяжко. Повстанці заатакували американців, як вони перетякали з одного місця на друге.

ЗАСУДЖЕНО 400 САМОАНЦІВ ЗА БОЙКОТ.

АПІЯ, Британський острів Самоа, 2. березня. — Чотириста членів Мау (Ліги Самоа) засуджено на шість місяців в'язниці за їх старання бойкотувати місцеві європейські склади, щоб пошкодити урядові. Мау зажадала, щоб назначили нову адміністрацію на місці теперішнього урядника, але що пропозицію вважається "за абсурдну", що можна було її серйозно обмірковувати.

ІСЛЯНДІЯ СТАНЕ ШІЛКОМ НЕЗАЛЕЖНОЮ.

КОПЕНГАГА, Данія, 28. лютого. — Всі партії ісландського парламенту згодні уневажнити теперішню угоду про особисту унію з Данією і тим самим осудити повну незалежність. Ісландія злучена з Данією особистою унією під урядом короля Християна X. Ще в 1381 році Ісландія, разом з Норвегією, були під правлінням данських королів, але коли Норвегія відлучилася від Данії 1814 року, Ісландія остала під правлінням Данії. Від 1. грудня 1918 року її признано суверенною державою і вона злучена з Данією лише через особу того самого короля.

ПОЛУДНЕВА АФРИКА БАГАТА НА ДІАМАНТИ.

ІОГАННЕСБУРГ, Полуднева Африка, 2. березня. — Офіційно оповіщено сьогодні, що протягом 1927 року в Полудневій Африці вилучено діамантів вартості 60 мільйонів 411 тисяч доларів.

РОЗГЛЯД УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПИСУ.

6. лютого в Харкові в кабінеті Наркомосвіти почалося засідання президії для розгляду зредагованого проекту "Українського Правопису".

Інститут білоруської культури надіслав до Етнографічної Комісії УАН четвертий том "Матеріалів до білоруської бібліографії". Цей том присвячено етнограф. бібліографії.

БІЙКА МІЖ КОМУНІСТАМИ А ФАШІСТАМИ.

ПАРИЖ, 27. лютого. — В наслідок бійки між комуністами а французькими фашистами минулої неділі, сьогодні є арештованих кілька осіб, а кілька є легко поранені. Бійка виявилася з того, що комуністична газета "Іманіте" помістила серію статей, у яких викригла відносини в армії. У відповідь на це французькі фашистські органи закликали до "прямой акції" проти комуністів. У неділий бійці взяло участь більше як 150 осіб.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ ПРОТИ АМНЕСТІЇ.

ПАРИЖ, 3. березня. — Палата послів відкинула вчора резолюцію, щоб дати загальну амністію для всіх в'язнів, засуджених за політичні "злочини", включаючи поширювання пропаганди, що змагає до викликання дезерції і бунту в армії.

КОРАБЕЛЬ І 17 ОСІБ ПШЛИ НА ДНО МОРЕ.

ЛОНДОН, 26. лютого. — Недалеко порту Довер заударилася два невеликі кораблі; радянський "Товариш" та італійський "Алькантра". Наслідком удару італійський корабель був розбитий і пішов на дно, а разом з ним 17 членів залоги. Один член залоги врятувався. В радянських кораблі "Товариш" була зроблена діра, але помімо того корабельна залага старалася допомогти Італійцям. Причиною удару була густа мряка на морі.

ІСЛЯНДІЯ СТАНЕ ШІЛКОМ НЕЗАЛЕЖНОЮ.

КОПЕНГАГА, Данія, 28. лютого. — Всі партії ісландського парламенту згодні уневажнити теперішню угоду про особисту унію з Данією і тим самим осудити повну незалежність. Ісландія злучена з Данією особистою унією під урядом короля Християна X. Ще в 1381 році Ісландія, разом з Норвегією, були під правлінням данських королів, але коли Норвегія відлучилася від Данії 1814 року, Ісландія остала під правлінням Данії. Від 1. грудня 1918 року її признано суверенною державою і вона злучена з Данією лише через особу того самого короля.

ПОЛУДНЕВА АФРИКА БАГАТА НА ДІАМАНТИ.

ІОГАННЕСБУРГ, Полуднева Африка, 2. березня. — Офіційно оповіщено сьогодні, що протягом 1927 року в Полудневій Африці вилучено діамантів вартості 60 мільйонів 411 тисяч доларів.

РОЗГЛЯД УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПИСУ.

6. лютого в Харкові в кабінеті Наркомосвіти почалося засідання президії для розгляду зредагованого проекту "Українського Правопису".

Інститут білоруської культури надіслав до Етнографічної Комісії УАН четвертий том "Матеріалів до білоруської бібліографії". Цей том присвячено етнограф. бібліографії.

У ПОЛЬЩІ ВИБУХЛИ ГРІЗНІ РОЗРУХИ ПЕРЕД ВИБОРАМИ.

На Західній Україні й у Виленщині арештовано багато людей. — У Познані кинено бомбу до сали, де відбувався мітинг правих. — У Варшаві вишли на страйк студенти університету, які влаштували демонстрацію проти Піласудського.

БЕРЛІН, 2. березня. — Німецькі газети повідомляють сьогодні, що в Польщі вибухли грізні розрухи в зв'язку з надходячими виборами до сейму. На мітингу правих партій у Познані кинено бомбу, яка ушкодила сали, але нікого не вбила ні ранила.

В Східній Галичині й Виленщині арештовано багато людей, каже повідомлення, а в Варшаві вишли на страйк 1,500 студентів вищих шкіл.

В Лодзі, каже депеша, узброєні люди увійшли до друкарні і сконфіскували виборчі відозви. Вибори відбудуться в неділю (4. березня).

ВАРШАВА, 2. березня. — У цілій Польщі розгортається небувала на цих землях виборча боротьба. Найбільше жеруться такі самі польські партії між собою. Студенти вищих шкіл також беруть активну участь у виборах і підтримують націоналістичний польський блок, звернений проти Піласудського. Щоби виявити своє негодування до режиму Піласудського, студенти проголосили у всіх школах одностайний страйк. До студентів прилучилися в багатьох випадках професори університету.

ЧЕМБЕРЛЕЙН РОЗПІЧНЕ ПЕРЕГОВОРІ З МАКСИМОМ ЛІТВИНОВИМ.

ЛОНДОН, 3. березня. — Тут вважають, що сер Остен Чемберлейн, британський міністер закордонних справ, буде мати побачення в Женеві з Максимом Літвиновим, заступником народного комісара закордонних справ, однак більшість кабінету має бути проти відновлення дипломатичних зв'язків з Радянським Союзом, помімо натиску з боку впливових фінансових кругів.

Заки Чемберлейн розпочне переговори, він буде домагатися гарантій, що Радянський Союз занахне свою політику

вмешування у британські внутрішні справи (1).

СТРАШНІ СНІГОВИЦІ НА ЗАКАВКАЗІЮ.

БАТ'УМ, Радянська Грузія, 3. березня. — Підчас страшної снігової, що навістила Закавказзя, завалився тут під тягарем снігу дах на пекарні, наслідком чого було убитих п'ять осіб.

У Тифлісі (Грузія) й Єривані (Вірменія) телефонічна, телеграфічна й залізнична комунікація є перервана у кілька осіб завдяки снігом.

У ВЕНЕЗУЕЛІ ВИБУХЛИ РОЗРУХИ.

ЛІМА, Перу, 3. березня. — "Ля Пренса", офіційльний орган перувійського уряду, надрукувала вчора спеціальну депешу з Каракасу, у Венезуелі, в якій сказано, що в тім місті вибухли недавно розрухи й багато осіб було убитих і ранених.

Депеша заявляє, що у в'язниці в Пуерто Кабелью є 200 студентів. Населення Каракасу й Ля Гвайри є дуже розворушене, банки стоять закриті, а торговля спаралізована. Цивільна й військова влада жорстоко здавлює розрухи.

ПОЛЬЩА ПРИНЯЛА ПРОПОЗИЦІЮ ЛІТВИ.

ЛОНДОН, 3. березня. — Депеша з Риги доносить на підставі звідомлень з Ковна, що

Польща прийняла пропозицію Литви, щоб розпочати переговори в Кейгсбергу (Німеччина) 13. березня.

В БЕРЛІНІ ЗЛЮКАВОВАНО 50,000 РОБІТНИКІВ.

ЛОНДОН, 3. березня. — Депеша з Берліна каже сьогодні, що німецькі фабриканти злюкавували 50,000 берлінських металевих робітників.

ВІСЬКО В МЕКСИКУ ДАЛИ БЕ ПОВСТАНЦІВ.

МІСТО МЕКСИКО, 2. березня. — Депеша з Гвадалахари до газети "Універсал" каже сьогодні, що в шілоденнім бою між федеральним військом а повстанцями коло Фресно, в штаті Халіско, згинув 74 повстанців. Два урядові аероплани бомбардують повстанців, уживаючи проти них машинні вогні.

АРЕШТИ УГОРСЬКИХ РОБІТНИКІВ ЗА КОМУНІСТИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ.

БУДАПЕШТ, 28. лютого. — Військова поліція розпочала нову кампанію проти комуністичної діяльності в Угорщині. При кінці минулого тижня арештовано більше як 20 робітників. Кажуть, що провідники комуністичного руху старані "викликати неспокій" серед робітників.

Недавній декрет угорського уряду приписує доживотну в'язницю для всіх членів угорської комуністичної партії. У в'язницях катують сотки робітників одиноко за те, що вони є членами партії.

МІСКОЛЬЧ, Угорщина, 28. лютого. — Відомого письменника Андора Сімона арештовано тут за розповсюдження комуністичної літератури серед вуглекопів північної Угорщини.

ПЕГС, Угорщина, 28. лютого. — За приналежність до нелегальної Комуністичної Партії Угорщини арештовано тут 18 робітників. Їх заберуть негайно до Будапешту на розправу. Франца Папа, якого обвинувачують за провід місцевих комуністичним рухом, відставлять також до Будапешту.

В ПЕНСІЛВЕНІ УБИТО ДВОХ ПРОГРЕСИВНИХ МАЙНЕРІВ.

СКРЕНТОН, Па., 28. лютого. — У містечку Пінгстоні убито сьогодні з машинового крика Елекса Кембела, провідника опозиції в майнерській унії, та Петра Рейлі, молодого урядника юнійного відділу.

Оба вони вертали автомоблем з наради прогресивних майнерів. Оба сиділи на переді авта. У хвили, як вони переїздили попри один дім, на них поспінали кулі з машинового крика. Рейлі згинув на місці. Автомобіль стратив на прям, зіштов з дороги і вдарив об дерево. Тут і найдено обох убитих.

Убивство викликало в місті страшне роз'ярження серед майнерів. Поліція побоюється, що як друга сторога відкриє злочинців, то легко може прийти до літчу.

У В. ВІРДЖІНІ ЗГІНУЛО ЗА РІК 590 МАЙНЕРІВ.

ГВІЛІНГ, Вест Вірджінія, 28. лютого. — Недавній звіт державного департаменту майнів виказує, що протягом 1927 року, в нещасливих випадках у вуглевих майнах Вест Вірджинії згинув 590 майнерів.

Складайте жертви на сплату довгу друкарні й школи!

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00 Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Визвольне Товариство, заїкorporоване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і Mcgregor, у Winnipeg, Man., Canada.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ЗА ЩО ВОНИ НА НАС СЕРДЯТЬСЯ.

Дуже розсердилися на нас "Канадський Українець" та "Канадський Фармер", газети так звані "Нешенал Прес Лимітед". Розсердилися до того, що пересяра не можуть по людські загворитися, а тимбільш, ніж не можуть толком вияснити, за що вони сердяться. Аж оце з балачок їхніх приятелів довідуюсь, що сердяться вони на нас, можна сказати, не без слушности.

Справа в тому, що в один з редакційних статтів нашого часопису було сказано дещо про оцю саме "Нешенал Прес Лимітед", що видає газети "Канад. Українець" і "Канад. Фармер", на українській мові, "Час", на польській мові, та "Норд-вестен", на німецькій мові. Говорилися у тій статті теж про президента і одного з директорів "Нешенал Прес", що іздиди в Альберті "поборювати комуністичну пропаганду між Українцями в Альберті". Стаття ця була відповіддю на поставлені наші редакційні питання. Відповідь була оперта на відоміх на нас фактах. За опублікування цих фактів і кинене на них наше освітлення вони й розсердилися.

Чогож їм сердитися? — питаєте. Якщо у згаданій статті нашого часопису написано правду, то тим краще для них, про кого у ній була мова. А якщо у ній було щось незгідного з правдою, то найкраще і найрозумніше було вияснити, які саме інформації були неправдиві. Цего вище згадані газети не зробили і не могли зробити. Вони вилаялися наів божевільною мовою, навіть не пояснивши своїм читачам, що саме авторам їхніх редакційних статтів розум затьмарило.

Гадаємо, що навіть між їхніми читачами знайдуться такі, що догадаються в чому справа і зрозуміють їхнє клопотливе становище. Сказати правду про себе, про своє видавництво, про свої завдання й цілі вони не можуть, бо тоді всі їхні старання зійдуть на нівець. Заперечувати те, що наш часопис написав про них і про їхню роботу, теж нема як, бо як-же заперечувати відомі факти... Залишилося хіба балакати про "лати", а в душці проклинати увесь світ за те, що на нього родяться комуністи і псують панам і їхнім наймитам "бізнес".

Що "Нешенал Прес Лимітед" не є ніяким українським видавництвом, організованим для того, щоб послужити культурним, економічним, або політичним інтересам українських робітників або фармерів, про це відомо всім тим, що цікавилися, хто, коли, як і для яких цілей його утворив, підтримував і підтримує. Загалом відомий той факт, що до осені минулого року це видавництво було в руках лібералів, а завідував ним чеський бізнесмен Долячек, владитель відомої "Української Книгарні" у Вінніпегу. В червні 1927 р. видавництво "Нешенал Прес Лимітед" перейшло в руки ніби нової спілки, в якій з'явилися вже й деякі Українці: Курдидик з Монреалу, піп Бартман і адвокат Балешта з Вінніпегу. Але на становищі секретаря-скарбника залишився й надав єврейський адвокат Соломон Гарт Грін, що мав цей уряд у тому видавництві попередньо, а заступником президента назначені були Джордж Гайд, з Монреалу, і Люсїєн Бодро, ліберальний посол до албертійського союму з округу Сент-Альберт. Грін, Гайд і Бодро, це ліберали. З того ясно, що ця нова спілка залишилася надалі в руках лібералів, а її головою настановлено Курдидика і додано до нього Бартмана й Балешту для того, щоб ними закривалися, як Українцями, яких в уряді попередньої спілки не було.

Про все це були подані відомості у вінніпегській "Фрі Прес" з 27. червня 1927, які були передруковані в українських часописах. Було теж найвиразніше сказано, що всі часописи "Нешенал Прес" мають підтримувати ліберальну партію і побороювати більшовизм. Отже заперечувати ці факти не наважиться ні "Канадський Фармер", старий ліберальний наймит, ні "Канадський Українець", що наприкінці минулого року теж перейшов на власність "Нешенал Прес", тоб-то на службу лібералів. Моги, однак, заперечити наш здогад, що власники "Нешенал Прес", правдоподобно, тепер погодилися служити консервативній партії. Моги сказати, що наш здогад на нічому не оснований, що вони надалі вірно сповнятимуть службу лібералам і т. д. А ми охотно були-б взнали помилку, якщо вони пояснили-б були, що наш здогад неправильний. Це, розуміється, не змінило-б ніяк самого факту, що власники "Нешенал Прес" і їхні часописи служать справам й інтересам капіталістів і роблять шкodu робітникам та фармерам.

Біда тільки в тому, що так "Канад. Українець" і "Канад. Фармер" між Українцями, як "Час" між Поляками, а "Норд-вестен" між Німцями, грають на національному патріотизмі і їм страшенно невідгидно, просто неможливо сказати правду, що за чні гроші, та для яких цілей їх видає. І тому залишається їм тільки кричати до своїх читачів: "Не слухайте комуністів!" і оповідати їм по божевільному про "лати".

Непринемо їм також зробилося від того, що нагадали ми про гетьманське крутіство. Відносно цього питання вони теж нічогосінького яснішого не моги сказати. Виходить, що такі, здається, буде зміна курсу. Дурний Остриянич клопоче палу, щоб той його благословив на трон гетьмана "всєї України" і хто знає, чи не доведеться нашим греко-католицьким гетьманцям пустити Скоропадського на зелену пашу, а підтримувати "оту якусь" Острияничу, Покочеється тоді і так мізерна гетьманщина, тай трудніше стане на ню дурнів ловити.

Ми свідомі того, що ворогам українських працюючих мас від цієї правди, яку пишемо, не легко дихається. Для того ми й видаємо свої робітничо-фармерські часописи, щоб у них розкривати всі їхні плани, нищити всі їхні старання, які робляться на шкodu українським робітникам і фармерам. І будемо це робити, не зважаючи на ніщо. А це, що на нас вороги працюючих сердяться, тільки підтверджує, що ми б'ємо там, де їх болять.

НАШІ КЛІЧІ ДО ДЕСЯТИЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ТУРФДІМ.

Коли ми святкуємо якесь своє пролетарське свято; то робимо це не тому, щоб лише відсвяткувати, а тому, що у нас з цим святом звязані певні завдання і ідеї. Наші свята не подібні до інших інших свят і святкуємо ми їх в зовсім іншій спосіб.

Зараз у нас на черзі кілька таких робітничо-фармерських свят. В найближчу неділю ми, свідомі українські організовані робітники й фармери, обходимо роковини смерті нашого поета-революціонера Тараса Шевченка.

Чому ми шануємо цей день, чому ми в той день улаштуємо вечірки, скликаємо мітинги — концерти, вихолощуємо промови? Тому, щоб розповідати невідомим і мідосвідомим та неорганізованим робітникам і фармерам хто був Тарас Шевченко, як він жив, творив, борювався, помер — чому й за кого? І робимо ми це не тому лише, щоб люди знали про Шевченка, але й тому, щоб йшли за його прикладом, щоб боролися за краще життя, щоб вицисли, пізнавали своїх ворогів і друзів. Ми, святкуючи шевченківський день, озброємо в той день трудящі маси боевою, бунтарською Шевченковою наукою.

Спитаєте: але-ж вороги працюючих, петлюрівські та гетьманські панки і єгомосці так-ж святкують Шевченка? Так, вони також обходять день Шевченка, але зовсім в іншій спосіб і з іншою метою. Вони перш всего починають кадлом та панаксидою обезборювати Шевченка, вбивати його бунтарський дух, потім той усилюючи запах ладану з церкви несуть на сцену й тут докінчують вже свою дивильну панакхиду над Шевченком, стараючись всіма силами прилюдно роззбурити його бунтарську науку.

18. березня ми, разом з революційним пролетаріатом цього світа, святкуватимем день Паризької Комунї, який теж обернений також в міжнародний день робітничої оборони. Тут також ясна мета святкування нами цього дня. В той день 57 літ тому назад встановлено було першу робітничу владу, яку пізніше французька буржуазія втратила в робітничій крові. Класова боротьба з того часу все більше розгорється, охоплює цілий світ. Капіталісти, демократи, фашисти, всі зєдналися проти революційно-визвольної боротьби працюючих, вживаючи для спинення цієї боротьби найстрашніших засобів калтування, яких не знали найоршідні віки середовіччя. Святкуючи день Паризької Комунї, ми вказуємо працюючим, що не буржуазія була така безмілосердна, кровожадна згледом тих мас, які не захотіли бути її послушними невідляками, але вона це гірш безжалісно творить згледом тих людей, які вказують працюючим шлях до визволу з капіталістичного визиску: І в той день ми кличемо працюючих єднатися проти наступу буржуазії, фашизму, рятувати тих, які томляться в тюрмах; на каторгах, ставати в обороні малих поневоленних націй, колоніальних народів, яких ненажерливий міжнародний капітал звів до стану справжніх невідляків.

Така, вквотрі, мета наших пролетарських свят. Ми їх тільки називаємо святами, а на ділі ці свята ми, свідомі робітники й фармери, провадимо в подвійній напруженій праці.

Святкування десятилітнього ювілею Товариства Українськїх Робітничо-Фармерських Дім так само має свої завдання й свою мету. Десять літ організованого існування великої робітничо-фармерської громади вже само по собі є великою подією. Існувала-х чия наша організація не для того лише, щоб існувати, але

щоб приносити певні користі працюючим. Чи принесла вона за десять літ свого життя користі українським робітникам та фармерам і їхнім дітям в Канаді? На це питання тепер двоє відповідати не може. Ця наша культурно-освітня організація принесла величезні користі не тільки українським робітникам і фармерам в Канаді, але й далеко поза кордонами Канади.

В Канаді вона відкидалася на всі життєві культурно-освітні вимоги працюючих. Вона докладала всіх зусиль, вживала всіх засобів, щоб вирвати українське робітництво й фармерство з обіймів темноти, невідомости, безпорадноти, деморалізації, неорганізованости. Вона старалася вирвати українські маси з кігтів різних павок, як "широ-українських", так і інших, що користаючи з невідомости, з неписьменности, з безпорадноти українського робітника та фармера, впилилися в його тіло й сасли з него останні життєві соки.

Десять літ кожного дня, кожної хвилини, в процесі свого власного розвитку — наша організація, кожний її свідомий член, говорили до розуму й до серця тих, що йшли іншим, шідливим собі й своїй класій шляхом, агітували їх, розсїювали, доказували, що вони повинні звернути на справжній шлях життя й боротьби — з цим справжнім шляхом для кожного робітника й фармера, що живе з мольотом праці власних рук, є тільки шлях класової освіти, класової організації й класової боротьби. Всі інші шляхи, яким би гарним плащиком вони себе не прикривали — народним, демократичним — є шляхи злудні.

Наші противники кажуть: "Більшовики ніякої корисної роботи не роблять, тільки кричать, агітують, пропагандують... У них і в газетах і на мітингах і на концертах одно і те саме — агітація, пропаганда одного й того самого і нічого нового". О, так, одного й того самого. О, так, агітація і пропаганда на кожному кроці й то знову таки одного й того самого. Більшовики не мінвають шерсті що весни. Більшовики не винні тому, що наші "приятелі" з петлюрівського чи гетьманського чи шаповалового-григорієвського таборів мусять по кілька разів на рік змінювати свої фронти. Останніми часами наші "приятелі" з греко-католицького-гетьманського табору дуже вцепилися нас. А чому? Тому, що ми маємо свою мету, а вони ні. Тому, що вони співалі, колись осанна Петрушевичові, тепер його виклинають; потім вцепилися були смітніми чомусь гетьмана Скоропадського, як сиплий ціота, а тепер змели його назву зі шпальт своєї газети. Нема вже ні в "Канад. Українцїві", ні в "Канад. Фармерові" клича "Одна Україна і один її правний і ясновольможний гетьман Павло Скоропадський" — нема вже чомусь. Що-ж сталося? Може є вже якась друга Україна і другий гетьман? Може взагалі нема вже нічого?

В тому то й річ, що самі ті темнителі не знають, що є зараз і що буде далі. Вони знають лише, що папа римський чомусь відкинув Скоропадського і поблагословив в Римі на українського гетьмана Подтавця-Острияничу, бувшого чуру Скоропадського. Отлично коло папського постола соваяється тепер в Римі Андрюша Ливичкий, намісник Петлюри. І може ще серце пали прихилиться до Андрюши, тимбільше, що його рекомендації польська шляхта, як свого вірного наймита. І "наші обов'язки" в Канаді опинилися на роздорожжю, не знаючи, яку ще гетьманську свиню підсунуть їм їхні "непогрішимі" руководителі. І яку-б свиню вони їм не підсунули, ті мусять її величати, бо вони лише "німі, подлії раби" й покїрно слухають

лише того, що каже їм "чернець годований".

Других знову водять інші за ніс. То до антантів, то до ради амбасадорів, то до Ліги Націй, а все через передполю польської шляхти. Чи то до Парижа, чи то до Женєви, чи то до Лондону, то шлях їх лежить через Хшанів і Варшаву. Шлях, що правда, дуже покручений, зрадливий, але нічого нема.

Впливають на збаламучену небосхил політичних авантур ще й третї тарабанцїкї, які покищо вцепилися за якусь "Міжнародної Соціалістичної Ліги". А пригильтається гарненько, то й побичите, що хвїст тої "міжнародної ліги" вистромився з палати Ліги Націй в Женєві, з її так званого Бюра Праці. І дивуються люди: за чні гроші ті панки їздять? Приїздив минулого року Шаповал, мандрував по Злучених Державах і Канаді від моря й до моря Мирослав Сїнський, який ні сївъ, ні б'рав, гарно жив завтрїшнім дїєм, не журився; мандрує нїни по Канаді "Григорій наш", (чорт каже, що його) і хто їх оплачує, хто їх утримує? Не журїться, людоньки добрі, коли-б

тільки "сітка Антанта" здохла-б була, то всїкі "міжнародні соціалістичні ліги" лигитимуть долари, купуватимуть за них різних агентів, а ті будуть отруювати повітря фашистською пропагандою.

Але-ж бо пригильтається добре до всіх відтинків цих політичних крикувів, що вони роблять? Може дають людям якусь корисну науку? Нічого подібного. Вони агітують, агітують і агітують. Агітують на мітингах, в пресї, в приватній розмові, агітують на концертах, агітують з церковних казальниць, признаєчих для проповідування слова божого, кричать, розпинаються, сваяються між собою, туртомляють більшовиків і більш нічого.

Один тільки клопїт. Нїни вони кричать, розпинаються за одним, — гетьманом чи отаманом, — а завтра, прийшов наказ — мїняє орієнтацію і розпинає за другим. Клопїт, злість їх бере й вони їриваються на більшовиків.

Свідомі-ж робітники й фармери, які знають свою вічно єдину, вічно-незмінну мету — тримаються тільки одного.

Волїнець.

ЗА ЩО АМЕРИКАНСЬКИЙ КАПІТАЛ ВОЮЄ В НІКАРАГВІ.

Хто і за що бореться?

Читаємо, що слїдуєть по газетах за міжнародною політикою, вже відомо, що Північно-Американські Злучені Держави ведуть війну з невеликою американською республікою, Нікарагвою, стараючись змінити своє панування над нєю. Уже років 2 тому американські капіталісти протоптали стежку до цієї республіки, щоб користуватися її величезними природними багатствами. Останніми роками, особливо 1927 року, людність цієї невеликої республіки почала відчувати надто велику руку американських капіталістів над своєю країною. Як водиться, почалося з невеличких страйків на підприємствах, що розкидані по республіці Нікарагва, а далі й вибухло справжнє повстання.

Американський уряд, звичайно, виступив на захист своїх капіталістів і почався війна.

Щоб яснїше уявити собі, які двї нервні сили борються, треба знати, що уряд Злучених Держав, країни, яка нараховує 120 мільонів людности, веде боротьбу проти Нікарагви, маленької країни, що має людности всього 620 тисяч душ і всенької армії в неї 2 з половиною тисячі душ.

Проте, можливо, що боротьба затягнеться на довго, бо природні обставини Нікарагви такі, що повстанцям легко боротися з регулярною армією. У цїй країні дуже багато гір, вона має багато лісів, ярів, річок і т. ін. Американцям прийдеться з великими труднощами викорювати подстанців з кожної шліни. Не мало північно-американських жовїрів загинуло у цїй боротьбі, зовсім для них непотрібної, від куль Нікарагванців. Ще більше загине їх від жовїтї пропащї, але, врештї, Злученї Держави можуть через американські долари перемотати, хоч і повстанці уперто і відважно захищають самостійність своєї держави.

В чїм справа? Чим приваблює ця маленька країна до себе найдужчого з світових хижаків?

Чого хочуть американські імперіалїсти?

Республіка Нікарагва лежить на самїй шїї, що сполучає вузенькою смугою Південну та Північну Америку, в найбільшому сусідствї з Панамським каналом.

А що-ж таке Панамський канал? Так зветься канад, що його прокопано за плянами американських інженерів між Атлантийським та Тихим океанами, в найлучшому місці, що сполучає Північну Америку з Південною. Цей канал закінчено 1914 року і назву свою він має

від тої місцевости, де його прокопали.

Ще в минулому столїтті на думали його прокопати французькі інженери, але в них забракувало потрібних коштів. Крім того, до цієї справи пристали спритні люди, що добре потрїли руки коло будування каналу. Каналу тоді так таки й не викопали, а ті інженери, що прокопали коло нього, попали під суд. Справа тоді ця була дуже гучна, така гучна, що з того часу кожнє велике шахрайство називають "панамом".

З того часу думку про те, щоб прокопати Панамський канал, на довго закинули і тільки вже в 20 столїтті звазилися за цю справу Американці, бо канал обїцяв їм великі прибутки та, крім того, воєнну перевагу, як над Північною, так і над Південною Америкою і над двома океанами — Атлантийським і Тихим.

Щоб обїхати з Атлантийського океану на Тихий навкруги Південної Америки, треба пароплавам проплисти аж 14 тисяч кілометрів, а коли прорізати Панамський канал, пустити туди воду з двох океанів, то цей шлях пароплавам скорочується вдвічі.

Отже, щоб добитися цього, Злученї Держави вкляли в цю справу коло сотки мільонів доларів. Гадали, що ці гроші вони покрийуть тим, що збиратимуть податок з пароплавів, які проходилимуть через Панамський канал з одного океану в другий. Насправді це не вдалося. Податок на кораблі пришлося накладати дуже великий, через це каналом пароплави ходити дуже мало. Крім того, щоб канал не руйнувався, приходиться коло нього держати величезну роботу силу, багато інженерного війська — а це теж коштує багато і цілком не виправдується прибутками з каналу.

Що-до воєнного значіння каналу, то він теж не відиграє великої ролї, бо тепер, коли дуже розвинена авіація, то кількадесятї аеропланів, так званих бомбовів, можуть за кілька годин зруйнувати головні шлюзи каналу. Тодї звязок між обома океанами буде порушений і американська військова фьяота не зможе швидко "підчас війни переходити з одного океану до другого".

От чому в урядових колах Злучених Держав виникла думка збудувати додатковий канал № 2. Цей канал буде довший, будівля його обїждеться ще дорожче, бо прокопувати його прийдеться в найширшому місці Панамської шїї. Крім того, копаючи цей канал, прийдеться в багатьох місцях пробиратися через гори. Але й перед цим не спинається американський капітал,

бо новий канал забезпечить йому могутність на довгі й довгі роки.

Нікарагва на перешкоді.

На нещастя для республіки Нікарагви, найбільш зручне місце для нового каналу намїчено на землі цієї республіки. На думку американських інженерів, великі озера — Манатга (45 кілометрів завдовжки, 15 завширшки) й Нікарагва (100 кілометрів завдовжки і 70 завширшки) мають бути сполучені між собою каналом і доведені до річки Сен-Гуан, що тече повз південні границї республіки.

Таким чином, новий канал вляче собою вже не канал смуги води, якою трудно проходити великим кораблям, а наче-б широко повноводну ріку.

Коштуватиме такий канал 750—800 мільонів доларів, — сума чимала навіть для Злучених Держав. От чому уряд Злучених Держав і досї ще не провів закону про будівлю каналу, тим паче, що другий канал, очевидно, зовсім значївить вартість першого, що й досї себе не виправдав з комерційного боку.

Очевидно, що Американці беруться тепер за цю справу з більшою рішучістю. Тепер, коли надзвичайно збільшилася зріст американського імперіалїзму, коли він всіма силами старається запанувати по всіх усядах світу, вже не боїться Американці великих грошевих витрат. І канал буде прокопаний в найближчому десятилітті. Але для того, щоб розпочати таке велике діло, мало тої досї невеликої контролі, яку досї має американський капітал над республікою Нікарагва. Отже треба Американцям повного панування над цєю республікою. Це їм потрібно й тому, що всі багатства Нікарагви в руках північно-американських капіталістів. І от, щоб розвинути "свою промисловість", щоб захистити інтереси своїх капіталістів, північно-американський уряд послає в Нікарагву не тільки своїх фінансових контролїорів, але й військ. Ось яка приключка тієї нової війни, що ведеться тепер в Америці.

ЗА ДОПОМОГОЮ ДО ТОВА ПЕТРОВСЬКОГО.

У звязку з п'ятидесятилітнім ювілеєм Г. І. Петровського, приймалія голову В.М.ЦВ.К. підрахувала скільки за останні роки звернулось до т. Петровського робітників та селян за ріжкими порадами та допомогою.

Щодня до тов. Петровського звертається перісечно 70 — 80 осіб; за три роки до тов. Петровського звернулось 83,149 прохачів, з них найбільше зверталось — селян 33 відс., робітників 26 відс., а решта службовців, чорноарміївці та інші. За останній рік до тов. Петровського звернулось 24,500 осіб. За порадомою та допомогою до тов. Петровського їдуть з найдальших сел та міськ України. Приймаючи його завжди переповнена. Часто густо до тов. Петровського звертаються за найменшими дрібницями, як ось наприклад була випадки, коли жінка скаржилася на чоловіка й навпаки. Часто тов. Петровський залишає важливі справи і їде приймати прохачів. Селян тоа Петровський завжди приймає в першу чергу, щоб вони не галяли часу у місті. Кожного прохача тов. Петровський докладно розпитує про його справу і коли вона не вимагає додаткових документів, тут же її розв'язує.

УТВОРЕННЯ ДИТЯЧОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ІНСПЕКЦІЇ.

За постановою ВУЦВК та Раднаркому України по всіх округах має бути утворено інститут дитячої соціальної інспекції. Інститут має завдання практично здійснити заходи в галузі боротьби з дитячою безпритульністю та правонарушеннями, а також здійснювати заходи, що мають на меті попереджувати безпритульність та правонарушення неповнолітніх.

МУЗЕЙНА СПРАВА НА УКРАЇНІ.

ХТО ДБАВ ПРО МУЗЕЙ НА УКРАЇНІ.

Царський уряд колишньої російської імперії мало дбав про охорону й збирання пам'яток минулого на Україні. Ба й більше того: все цікаве й коштовне вивозилося з України до великих музеїв Росії, не даючи змоги як слід обладнати музеї українські.

В музейній справі на Україні за царату багато зробили окремі люди, що на власні кошти скупували різні знахідки, рідкі і цінні речі. Таких людей, переважно з поміщиків, було не мало, але не кожні з них розумілися на збиранні старовини, а тому і їхні музейні збірки були маловпорядковані, випадкові.

Багато праці, коштів і сил поклали на впорядкування музеїв, це — В. Тарнавський, що свій музей заповів Чернігівському земству, та А. Поль, збірка якого стала основою одного з краєвих музеїв української старовини (тепер це історичний музей в Дніпропетровському).

Був ще один — Б. Ханенко, якому вдалося зібрати велику збірку золотих річей часів перших князів на Україні (тепер це музей мистецтв в Києві).

З інших діячів музейної справи відзначимо — К. Мошенка, що немало праці вдав музеєві Полтавського Губернського Земства, В. Шербаківського з того-ж таки музею, Е. Синицького, який працював в музею Кам'янському (на Подолі); велику допомогу музеям дали й інші художники, письменники та громадські діячі: Василь Кричевський, Опанас Сластюк, Модзалевський, Дорошенко, Хв. Вовк, проф. М. Петров, з пізніших: — Мих. Рудинський (Полтава), Таранушенко (Харків), Рулін (Київ) — театральний музей).

Заходи окремих людей (їх звать мешенатами) не могли поставити справу музейну як належало. Для цього не вистачало у них ні коштів, ні сил.

МУЗЕЙ НА УКРАЇНІ ПІСЛЯ РЕВОЛЮЦІЇ.

З того часу, як радянська влада дістала змогу працювати в мирних обставинах (після ліквідації зовнішніх фронтів та знищення бандитизму), почала крапати музейна справа й на Україні. Великі музеї було взято на державне утримання, їх поповнили збірками з колишніх панських маєтків, заснувалося багато музеїв по окремих містах та по козацьких містах повітових. Окривоконками взяли на свій коштів утримання цих музеїв, відпускали кошти на поширення музеїв, купували нових річей, на розкопки могли та на різні наукові подорожі по селах.

Радянська влада зразу-ж узялася до охорони пам'яток минулого, особливо таких, як старовинні будівлі, фортеці, руйни панських художніх пам'яток то-що.

Всі ці заходи Наркомосвіти й окрижних наростів дуже сприяли музейній справі. Тепер уже музеї стали місцем, де кожен має змогу на власні

Очі побачити/ минуле життя, зрозуміти, якими шляхами, з якою упертою боротьбою людство йде вперед, розвиває свою культуру й техніку.

ЯКІ Є МУЗЕЙ НА УКРАЇНІ.

Тепер маємо на Україні коло сотні музеїв. Є музеї великі, старі, так-би мовити — центральні, і є музеї невеликі, місцевого характеру. Крім того, музеї розподіляються й своїм змістом. Одні збирили речі з минулого — історично-археологічні, другі — виставляють зразки рослин, птахів, тварин — природничі музеї, є музеї з картин, статуй, різби різної та художнього посуду — художні, педагогічні музеї — де зібрано й показується те, як колись навчали грамоти, як навчали дітей по різних країнах та як треба навчати, є музеї революції — де зібрано все з історії революційного руху у нас та за кордоном; музеї сільсько-господарські та наукові, присвячені одній якійсь справі з науки (медичні, старовинних грошей, про погоду, антирелігійні, про минуле землі (геологічні), про будівлі (архитектурні) і т. п.

МУЗЕЙ В КИЇВІ.

Найбільше музеїв у Києві. Це — великі збірки з різних частин науки, техніки, історії й мистецтва.

1. Всеукраїнський Історичний Музей імені Шевченка, де зібрано вишивки, народні виробни художні, картини художників, речі з археології (минулого життя), вироби з скла, глини, дерева, господарські речі з різноманітної праці, домашнього побуту.

2. Всеукраїнський Музейний Городок, розташований в колишній Києво-Печерській Лаврі. Тут є аж 9 музеїв: 1) Культ — себ-то про вірування у різних народів, походження релігій, церковні обряди, шариства попів, рабів, ксьондзів, мул та дикувських жерців і ворожитів. 2) Малеярство — картини старих художників, старі образи, прикраси різні. 3) Шитво й тканини — музеї стародавніх вишивок, одягу, виробу тканин, вибілки, церковні одяги. 4) Срібло й золото — збірка старих виробів з золота та срібла, церковні старі речі. 5) Нумізматичний музей — збірка грошей у всіх народів з найдавніших часів і до нас. 6) Старих книг і старого письма. 7) Архитектура збірка моделей та рисунків українських старих будівель. 8) Український театральний музей, де зібрано все з історії театру на Україні. 9) Реставраційна майстерня, де вчені майстри лагодять старі картини, вишивки, килими.

В Музейному Городку є помешкання для приїжджих, тям цікаво побувати на високій дзвіниці, де висять дзвони в дві тисячі пудів.

Взагалі вся Лавра — то музей, бо там цікаве все.

3. Музей Мистецтв (колишній Ханенка) — показано зразки художніх виробів різних народів та різних часів (кераміка — з глини, скло, снідарство, тканини й килими, з металу, картини малярів). В цьому

му музею коло 5 тисяч річних.

4. Картина галерія, — збірка краєвих картин різних художників, переважно старих.

5. Музей революції, де показано історію революційного руху на Україні.

6. Мистецький музей при Київському Художньому Інституті, де зібрано тут картини художників та краєві малюнки студентів цього інституту.

7. Сільсько-господарський музей — що показує, як хліборобили люди колись та як слід працювати коло землі, щоб добрий урожай мати.

Та й усе місто Київ — найстаріше на всю Україну, крім музеїв, має велику кількість цікавих будівель, церков, пам'ятників з минулого життя України. Варта уваги Софійська церква, зі старовинними малюнками (фресками) на стінах, пам'ятник Володимирів на горі над Дніпром, пам'ятник гетьману Хмельницькому, Золоті ворота. Останні — це дуже древня пам'ятка старого

Києва. Це були ворота, що вели до князівських хоромів та церков. У 18 столітті їх було засипано землею, а в 1832 р. відкопано і тепер їх скороняється яко історичний пам'ятник.

Цікавий і зоологічний сад з різними звірятами та птахами. Всього по всіх музеях Києва є 345 тисяч річних річей — це величне багатство, зібрати як можна було лише за багато років.

Щоб побувати в цих музеях цілою групою (екскурсією), треба наперед умовитися з Київською Окружною Наросвітською, яка попередить керівників музею, а ті дадуть вчених провідників, що будуть усе пояснювати. Є в Києві, й екскурсійна база, де можна за невеликі гроші прожити кілька днів, оглядаючи музеї. Для екскурсійних груп вхід до музеїв безплатний, для окремих селян і робітників 10 — 20 к.

Мих. Биковець. (Далі буде.)

ПРО РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ КАЛЕНДАР.

Збірник, що його цього року видало Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, знайшов собі широкий попит між українськими робітниками й фермерами. І всі, хто його дійсно читав, висловлюються про цей збірник з великим вдволеням, про що свідчать листи до нашої редакції. Один з читачів пише, що він через довгі роки ніколи не був ще без календаря. Але такого календаря, пише він, як я набув цього року від Робітничо-Фармерського Видавництва, я ще не мав. Бо це не є собі звичайний календар, заповнений святцями, кількома формальними (одночасно-банальними) статтями та недоречними жарганами; Робітничо-Фармерський Календар є цінним збірником інформаційних та наукових розвідок, корисних статтів, з великим літературним розділом, з гарно підібраним матеріалом. В цьому збірнику зібрані відомості з найрізноманітніших галузей суспільного життя як сучасного, так і минулого.

Надто широкий розділ дат різних історичних подій, так цінних для кожного грамотного робітника й фермера.

Понад цим всім календар дуже гарно ілюстрований, як такий виданий на гарному книжковому папері. Кожен чоловік, що любить книжку, цінить її зміст, шанує мати цей календар через довгі роки, як незамінну книжку, незамінний підручник-інформатор. — В Робітничо-Фармерському Календарі є матеріал для читання для кожного, навіть дуже великого читача. По своїй величині й після якості видання — ця книжка дуже дешва. Календар в оправі вноситься лише один долар тоді, коли сама така оправа мала-б коштувати 50 ц.

Робітничо-Фармерський Календар, де він тільки появляється

між людьми, сам собі робить рекламу. Багато тих, що зараз звертаються до редакції за календарем, кажуть: "Я бачив у свого сусіда Ваш календар і він мені дуже сподобався. Засланою в цьому листі долару, прошу мені прислати в твердій оправі".

Жаль хіба тих околиць, в які не завтав ще Робітничо-Фармерський Календар і вони його ще не бачили. Коли є такі околиці, то вони повинні поспішити й спровадити собі Робітничо-Фармерський Календар поки не пізно, бо не дивлячись на те, що він пізно вийшов, його може хутко не стати. Це свідчить, що для такого цінного збірника, як Робітничо-Фармерський Календар, ніколи не пізно.

Хто не набув ще собі Робітничо-Фармерського Календаря, той повинен за ним таки зараз післати. А вже надто непростим буде для члена ТУРФДім або Р.З.Т. не мати в хаті цього збірника, в якому широко пишеться про ці робітничо-фармерські й про інші організації. Робітничо-Фармерський Календар є першою книжкою в українській мові, в якій так широко обговорено робітничо-фармерський рух в Канаді. Тому не отгайтеся, щоб не було запізно й таки зараз замовте собі Робітничо-Фармерський Календар. Всі ті колегі-портрети наших організацій, які вже розпродали замовлені календарі, повинні замовити ще хоч ограничену кількість на час святкування десятилітнього ювілею ТУРФДім, щоб задоволити попит на него у своїх місцевостях.

Просимо замовлення разом з належитістю (брошуравий 75 центів, а оправлений \$1.00) засилати на адресу:

Ukrainian Labor News, Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

ВІДКРИТТЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ХУДОЖНЬОГО ВИСТАВКИ.

5. лютого в Києві відбувся вродиче відкриття Всеукраїнської художньої виставки ім. 10-тиріччя жовтня. Голова виставковому, представники окрижковому, міськради й діячі мистецтва, виступаючи на вродичистому відкритті виставки, підкреслили теперішні завдання мистецтва.

Наші класові вороги — сказав представник окрижковому — розповсюджують про нас чутки, як про варварів, що нищать всякі культурні цінності. Сьогоднішня виставка є найкращий доказ того, що пролетаріят всіяко сприяє розвиткові мистецтва, але не того мистецтва, що обслуговує буржуазні вершки, а того революційного мистецтва, що служить інтересам трудящих!

На відкритті виставки приїхали представники різних напрямів малярства й багато революційних художників. Ви-

ставка докладно характеризує всі течії малярства, що існують тепер на Радянській Україні. На виставці репрезентовано дуже багато експонатів різних жанрів й напрямів мистецтва. Триватиме виставка в Києві півтора місяця, а потім її передбачають поступово переводити до інших міст України.

КАБІНЕТ ВИВЧЕННЯ КНИЖКИ ЧИТАЧА.

Останнього часу Кабінет Вивчення Книжки Читача закінчив обробляти матеріали Всеукраїнського бібліотечного петипису. Внаслідок цієї роботи кабінет об'єднав навколо себе понад 100 бібліотечних робітників з різних місцевостей України. Всі ці робітники мають надіслати відомості про роботу бібліотек на місцях. Увесь зібраний матеріал буде використаний в роботі кабінету про характер попиту та інтереси читачів різних типів.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

ЯК ЖИЄТЬСЯ ЛІСОВИМ РОБІТНИКАМ.

Авсад, Ont.

Прочитавши допис в ч. 20 "У.Р.В." п. п. "Лісовики відгукніть" я задоволююся, бо в тім дописі дійсно змальовано нудне життя лісових робітників. Подумавши хвилину, скорпію й мене децю написати.

Не знаю чи є друга категорія робітників, яких виславляють-б капіталісти так безмірно, як лісовиків. От, ми працюємо тут коло швейцарів. Деякі працюють поленом, або радше одержують місячну платню. Більшість робітників працюють від штики, себ-то 15 ц. від штики. Коли платню навіш 35 ц. від швейц, а тепер зійшло вже на 15 ц.

Правда, що над тими робітниками, які працюють на "контракт" ніхто вже не стоїть, але вони мають якийсь спосіб для витгування собі з робітників. Вони їм швейцаріфікують на добрі і недобрі. І так за однієї платні по 15 ц. від штики, а за другі-іншого. Але з ліса забирають всі, добрі й недобрі. Уповинятися нема що, бо робітників не організували й "бокс" зараз скаже: — коли тобі не подобається, то можеш шукати іншого робота.

Ті, що працюють місячно, одержують \$300 на місяць. "Бокс" товче ними днями і ночами, так що ніколи не мають відпочинку. Навк. не можна зашпарувати шпелем за такої мізерної платні, бо всі речі, які потрібні для життя, musimy купувати в компанії, а вони беруть три рази стільки, як платиться в місті. І коли кінець сезону, робітник повертає назад з тим, з чим приїхав, а саме з нічим.

Коби хоч життєві умовини були якісь людян. А то спимо по 50 душ в однім бараку, бруд, всоди по вузлах, світла майже нема, а як порозуваються, то хоч бери та нагнать газу-маску на голову. Шо до харчів, то нічого тут не зніщиться. Наш кухар знає дуже добре економію. Як-що не з'їсть м'ясо на вечерю, він пригріває його на сніданок, і так приїє, переборює аж доки не з'їсть.

Ось короткий образчик з того, як живе лісовим робітникам в нашій "кемпі".

На закінчення візьмаю всіх лісових робітників, щоб передлачувану "Українським Робітничим Вістям", бо це одиний наш учитель в Канаді.

Д. Сидор.

ІНТЕРЕСНІ ДЕБАТИ.

Кегагарі, Alta.

Багато пишеться на сторінках як робітничій так і буржуазній пресі про фашізм. Буржуазія старается всіма силами доказати, що фашізм є чисто особливим італійським, націоналістичним рухом, який не виходить поза межі Італії.

На ділі показується зовсім іннаше. Фашістські методи примножують не тільки в європейських буржуазних країнах, але й навіть в такій "демократичній" державі як Канада, фашізм толерується кавалієрським пратітелством. Не доказ того, хай посподіжуй, хоч-би той факт, що фашістські чорносорочники мають змогу ширити свої ідеї в Канаді.

І от, 26. лютого н. е. відбулися в Вераві театрі в Кегагарі, Алта., дебати між Італійською Фашістською Лігою а Робітничою Протифашістською Лігою. Фашізм обгородили лейтант Готтардо й капітан Серрані, а проти фашізму говорив італійський робітник Піско. Мігінг приборч від самого початку антифашістський характер.

Перший промовляв Піско в англійській мові. Він, між іншим, сказав, що від початку існування Італійського "парламенту" аж до 1920 року не було в Італії випадку, щоб вбивали парламентарних послів. Таке зривство почалося в Італії аж тоді, коли Мусоліні та його банда чорносорочників прийшли до влади.

Від початку режиму Мусоліні замордовано десятки тисяч робітників, не включуючи тисячі політичних в'язнів, які гинуть по тюрмах. Він говорив, що фашізм є чисто військовою олігархією, яка держиться при владі виключно багнетом.

Далі промовчав заявив, що фашізм є інтерпациональною зарозумілою, яка поширюється на всі буржуазні країни світа. Показуючи на свого

ЩЕ ПРО "ЖЕРТВУ ТЕМНОТИ"

Вінніпер Біч (Правд. дист.), Ман.

Читачам часопису "У.Р.В." з 21-го лютого н. р. в дівшов допису а Вінніпер Біч під назвою "Жертва темноти", з підписом М. Г.

Перечитавши його, я зауважив, що допис був би дуже добрий, коли-б не бракувало одної річі, а іменно: дописувач говорить, що відгородно представлення й де відгородно, але не споминає, що в нім брали участь аматори й аматорки відділів ТУРФДім і Р.З.Т. а Правд. дистрикту.

Те саме представлення гралося також в обидвох місцевостях, себ-то Вінніпер Біч і Правд. — Я вважаю, що це є трохи обидою для аматорів а Правд. не згадавши ні словом, що вони також децим присудилися в згаданій виставі.

"На будуче, коли ми будемо спільно працювати, то добре було-б, щоб й допису подавати спільно.

Думаю, що це не буде обидою для дописувача з Вінніпер Біч. Я тільки звертаю увагу в товариський спосіб. Одні з аматорів.

УВАГА, ДАНА І ПРОДГОМ!

Подється до відома всім українським фермерам в околиці Дана і Прогдом, Саск. що Проциональний Виконавчий Комітет ТУРФДім скликає на неділю, 11. березня у місце згаданих відділах ТУРФДім

МАСОВІ ФАРМЕРСЬКІ ВІЧА, на яких буде промовляти представник Провккому з Саскатуу.

Віча відбуватимуться в сатауонім порядку.

1. віче в Українським Роб. Фармерським Домі під Даною, в годині 2. по полудні;

2. віче в Укр. Роб. Фарм. Домі в Прогдомі, в годині 7. вечером того самого дня.

Обов'язком кожного фермера побути на згаданій вічі а довідатися про організацію ТУРФДім. Не омийте своїх нагод. Приходьте всі і клячте своїх знайомих.

З Прова. Виконавчий Комітет: М. Роганов, С. Юривчук, голова, секретар.

УВАГА, ВЕНКУВЕР, УВАГА!

Стараним відділу Жіночої Секції ТУРФДім у Венкувер, устроється в неділю, 11-го березня ц. р., в Калітоні селі, Калітоні і Пендер стр.

ВЕЛИЧАВІЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ

для вшановання пам'яті Тараса Шевченка.

Рівночасно відсвяткується і Міжнародний день жінок робітниць.

Програма концерту дуже багата. Приходьте всі і клячте своїх знайомих.

Початок в годині 3-й по полудні. Комітет.

ОПРАВА КНИЖОК ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ В ЕДМОНТОНІ.

Подаємо до відома всім робітникам і фермерам і їх організаціям в Алберті і Бритиш Колумбій, що при Укр. Роб. Домі в Едмонтоні, Алта., відкрито переплетні книжков. Хто з організацій, або з поодиноких товаришів має книжки для оправи, хай посилає їх на адресу Укр. Роб. Дому в Едмонтоні:

Ukrainian Labor Temple, 10628 — 96th St., Edmonton, Alta.

ФІЛЬМА "ТАРАС ШЕВЧЕНКО".

ВИКОРИСТАЙТЕ ОДИНОКУ НАГОДУ У ВАШОМУ ЖИТТЮ — ПОБАЧИТИ ЦЮ ПРЕКРАСНУ ФІЛЬМУ.

Однійському Провкомові удалось одержати цю фільму з Радянської України. Своя і чужа критика незвичайно високою оцінила цю фільму. Не було, нема і не буде глядача, який не одушевлявся-би цю фільмом, бо хто-ж не бажає поглянути на місця, куди ступала нога великого поета-революціонера. Ця фільма проведе глядача через життя, терпіння, тюрми, радість і горе кріпацького генія.

Фільма ця буде показуватися в сіл. місцевостях і днях: Еспаюла, 8 — 9 березня. Су Сейнт Мері, 10 — 12 березня. Порт Артур, 14 — 15 березня. Форт Вільям, 16 — 17 березня. Вест Форт Вільям, 19 — 20 березня. Форт Франсес, 22 — 23 березня.

Шевченко та його земляк артист Щепкін. Це образок з фільму "Тарас Шевченко".

ЧИ ВИ ВЖЕ ЗАМОВИЛИ ВЕЛИКИЙ, ДУЖЕ ШКАВИЙ ЗМІСТОМ ТА БАГАТО ІЛЮСТРОВАННИЙ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ КАЛЕНДАР НА 1928 РІК. Є це найбільший і найкращий український Робітничо-Фармерський Календар на американському континенті. Він має 384 сторін друку й 110 ілюстрацій. Замовляйте цей календар таки зараз.

ЖЕРТВИ НА СПЛАТУ ДОВГУ ШКОЛИ І ДРУКАРНІ У ВІННІПЕГУ.

Table listing names and amounts for school and printing debts. Includes names like Т. Курілюк, Сторонев, Саск, etc.

НА ДОПОМОГУ ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ У СХІД-НІЙ ГАЛИЧИНІ І БУКОВИНІ.

Table listing names and amounts for the relief fund. Includes names like Комітет, Лейк Еліза, С. Смеричинський, etc.

Разом \$25,207.21 (Замітка. — До поквитованої в цій рубриці суми \$31.81 з Вох, Алта., не було ніяких пояснень. На моней ордері зазначено було, що вислав його С. Смеричинський, тому ми так і поквитовуємо. — Редакція.)

Лейк Еліза, Алта. Дорогі Товариші! Залучку наш ордер на суму \$32.40, зібрану нашим комітетом для потерпілих від повені. Це наша перша збірка. Старався о дашуку помяти і просимо помістити імена жертв до газети "Фармерський Життя".

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ НА ВИЩІЙ ОСВІТНІЙ КУРС.

Table listing names and amounts for higher education relief. Includes names like Відала ТУРФДім в Ленюк, Алта., Відала ТУРФДім в Вінніпег Біч, Ман., etc.

ЧИ ТРЕБА НАМ КООПЕРАТИВ.

В числі 18. "У.Р.В." появилася допис з Монреалу про кооперативні дії. "Занедабана справа". Допускав піддав дуже гарну думку, тільки біда в тому, що не вияснили обширніше, як організувати такі кооперативи та на яких основах.

ЦІКАВА ЛЕКЦІЯ ДЛЯ ЖІНОК В У.Р.Д. У ВІННІПЕГУ.

Дуже цікава, повчача лекція відбудеться в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу в понеділок, 12 березня, в годині 8.30 вечером на тему ВЕНЕРИЧНІ НЕДУГИ. Лекцію виголосить др. Часний при допомозі світляних образків. Запрошуємо на лекцію всіх жінок-робітниць, бо з таких наукових лекцій з світляними образками можна багато скористати. Дітям до 16 літ вступ заборонений.

ОРЕНДАР В КЛОПОТІ.

Товариші фермери і товариші фермерів! Коли бажаєте розвеселити своє тижжє горе і добре насміятись, то приходьте у наше згадане місце до Дому Т-ва ім. І. Франка у Норт Спрингфілд, а певно не покажете.

УВАГА, ІСТ КИЛДОНАН, УВАГА!

Старанням Живідалу при ТУРФДім в Іст Килдонан, Ман., устроюється в неділю, 11 березня ц. р., в Укр. Роб. Домі:

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ.

Концерт устроюється з нагоди Міжнародного дня жінок-робітниць. В той історичний день збирається жіноцтво цілого світа, щоб зробити підсумки своєї діяльності, а разом і поблагодійної своєї ради.

УВАГА, МУС ДЖО І ОКОЛИЦЯ!

Одним подається до відома всім українським робітникам і робітницям, що старанням відалу ТУРФДім в Мус Джо відбудеться в Укр. Роб. Домі лише повільні робітничі свята.

"ТАРДАМАКИ".

Початок в годині 8 вечером. Вступ — 35 центів. В неділю, 18 березня ц. р. устроюється з нагоди десятирічного існування ТУРФДім

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ.

Початок в годині 8.30 вечером. Всі робітники і робітничі повинні обов'язково прийти і взяти активну участь в згаданих святах.

УВАГА, ТІОЛОН І ОКОЛИЦЯ!

Старанням відалу ТУРФДім в Тіолон, Ман., відбудеться в суботу, 10 березня, 1928 р., в салі Укр. Роб. Дому в Тіолоні, Ман., прекрасну оперету в трох діях п. н.

"НАТАЛКА ПОЛТАВКА"

Вистава відбудеться з прекрасними співачками. Оперетка дуже захоплююча своїм змістом, бо в ній є веселі і сумні моменти.

ОСТАННЯ НАГОДА.

Прочитали ми в "У.Р.В.", що книжка т. М. Ірчака, "В Бурянах" — розійшлася і на складі видавництва її вже немає.

"В БУРЯНАХ"

Для продажі. Тож спішіть з замовленнями на цю книжку так заре, бо як спізнитесь, то буде жалувати. Відділ наших організацій можуть набувати її у нас для кооператива. Заповнення разом з гроши посилає на адресу:

Provincial Executive Committee U. L. F. T. Ass'n, 300-302 Bathurst St., Toronto 2, Ont.

БАТРАКИ - РОБІТНИЧА ДРАМА!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОГО ТОВАРИСТВА У ВІННІПЕГУ відбудеться

В СУБОТУ, 10. БЕРЕЗНЯ 1928 РОКУ В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ

драму з робітничого життя, на 4. дії Ф. А. Костенка

БАТРАКИ

Драма "Батраки" дуже гарна і зворушаюча, бо змальовує вона життя фабричних робітників. В ній побачите, як поведуться пані-фабриканти з робітниками, коли їх постигне якийсь нещастя, побачите, як робітник тратить на фабриці руку і в якій він тоді прикрім положенню знаходиться, після чого повповнює самовбивство. Тож кличемо всіх членів Робітничого Запомогого Товариства прийти на це представлення, з якого можна навчитися дуже багато. Не забувайте — субота 10. березня.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ. ВСТУП: 50, 40 І 25 ЦЕНТИВ. Тикети можна дістати кожного вечера в буфеті Укр. Роб. Дому, а в день концерту при касі.

В НЕДІЛЮ, 11. БЕРЕЗНЯ, В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ, ВІДБУДЕТЬСЯ ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ. ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

МАСОВИЙ МІТІНГ Р.З.Т.!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОГО ТОВАРИСТВА У ВІННІПЕГУ відбудеться

В НЕДІЛЮ, 11. БЕРЕЗНЯ 1928 РОКУ В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

МАСОВИЙ МІТІНГ

НА МІТІНГУ ПРОМОВЦІ ГОВОРИТИМУТЬ ПРО ЦІЛЬ, ЗАВДАННЯ ТА ЗДОБУТКИ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОГО ТОВАРИСТВА І КОРИСТИ, ЯКІ ПРИНОСИТЬ ЦЯ ОРГАНІЗАЦІЯ ДЛЯ РОБІТНИЦТВА.

Робітники і Робітничі! Приходьте на це зібрання і впишуйтеся до робітничої допомогого організації. Подумайте про своє забезпечення тоді, коли ви ще здорові.

ІДУЧИ НА МІТІНГ КЛИЧТЕ З СОБОЮ СВОІХ ТОВАРИШІВ І ЗНАЙОМИХ.

ПОЧАТОК МІТІНГУ В ГОД. 2.30 ПО ПОЛУДНІ.

НОВИНА ДЛЯ БРЕНТФОРД, ОНТ.

Старанням відалу Р.З.Т. в Брентфорді, Онт., устроюється в суботу, 10 березня ц. р., під ч. 16 Маркет стр.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ.

В концерті беруть участь — хор дорослих і дітвона струнний оркестра. Це перший концерт, який устроюють робітники і робітничі в Брентфорді, що готується в Робітничім Запомогого Товаристві.

ВАЖНЕ ДЛЯ БРЕНТФОРД, ОНТ.

Повідомляється всіх товаришів і товаришок в Брентфорді, Онт., що місцеві збори відалу Р.З.Т. будуть відтепер відбуватися кожного першого понеділка в місяці під ч. 16 Маркет стр., в годині 8. вечером.

ПОШУКУЮ свого швагера Василья Кінаша, з села Гребенів, повіт Сколе, Галичина.

Хто знає про него, або він сам, прошу зголоситися на адресу: Euheni Ilnicki, 587 Jarvis Ave., Winnipeg, Man.

ПРОДАМ або замінюю п'ять і пів акра землі в містечку Вернон, Бритиш Колумбія.

Містечко з гарною пологою, де тепло і родяться овочі. Повітря добре для хворих і старих людей. Акри вироблені, на акрах будинки, хата з поверхом на 5 кімнат, в'їзний вод, коло хати дерева і трава, хлібник. Ставля на 9 штук худоби, стовляри, через акри перепливає мала річка. Прошу зголоситися на адресу: 906 Manitoba Ave., Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ своїх односельчан з села Солотвине, голубської волості, ковальського уезда, Волинської губернії.

Прошу когось з моїх односельчан написати до мене на адресу: David Crul, Box 193, Walpole, Sask.